

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-03-02

Diarienummer 3586/20

Handläggare

Maria Lundin/Kajsa Högenå/Martina

Fahlcrantz/Trafikkontoret/GBGStad

Telefon: 031- 368 28 75

E-post: maria.lundin@trafikkontoret.goteborg.se

Svar på kommunfullmäktiges uppdrag att genomföra en översyn i området Saltholmen/Långedrag

Förslag till beslut

I trafiknämnden

- Trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige att förklara uppdragen nedan (KF 2019-09-12, § 22) för fullgjorda:
 - att förbättra trafiksäkerheten på Saltholmsgatan, att tillsammans med Västtrafik utreda möjlighet till kompletterande busstrafik till andra mål i staden, sommartrafik mellan Hinsholmen och Saltholmen, fler båtförbindelser till Stenpiren och att skapa en säker och väderskyddad cykelparkering vid Saltholmens terminal,
 - kompletterande busstrafik och fler båtförbindelser ska bland annat omfatta möjligheter för fler turer med båtlinjen mellan Stenpiren och Södra Skärgården via Saltholmen, fler avgångar med Ö-snabben till och från Gustav Adolfs torg under sommarmånaderna, samt möjligheterna att förlänga Älvsnabbens sträckning ut till Saltholmen med förslag på lämpliga angöringsplatser längs vägen.

Sammanfattning

Förvaltningar och bolag inom Göteborgs Stad har sedan 2016 arbetat för att förbättra möjligheterna till parkering på Saltholmen för boende och verksamma i Södra skärgården. I detta följduppdrag redovisar trafikkontoret arbetet med trafiksäkerhet, kollektivtrafik och cykelparkering i anslutning till Saltholmen.

Trafikkontoret arbetar med att förfina och specificera förslag till förbättrad trafiksäkerhet på Saltholmsgatan. Åtgärderna kommer att kunna påbörjas som tidigast under hösten 2021 med fortsatt byggnation under 2022.

Trafikkontoret har utrett möjligheterna till kompletterande buss- och båttrafik. Västtrafik ser små möjligheter till ökad trafikering med buss. Arbetet med Älvutredningen, som görs inom ramen för Målbild Koll2035, samt ett av Västtrafik planerat arbete med en potentialanalys av båttrafik, kommer att ge svar på möjligheterna till kompletterande båttrafik. I dagsläget ser Västtrafik begränsad möjlighet till utökad trafikering med båt till och från Saltholmen.

Trafikkontoret kommer under sommaren 2021 att trafikera sträckan Hinsholmen – Saltholmen med Flexlinjebussar under två månader för att kompensera för de

besöksparkeringar som har omvandlats till tillståndsparkering och förhyrda parkeringsplatser på Saltholmen.

Göteborgs Stads Parkering AB har byggt låst och väderskyddad cykel- och MC-parkering i nära anslutning till Saltholmens färjeterminal.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Det finns inga uppskattade kostnader för de åtgärder som kommer att genomföras för att öka trafiksäkerheten på Saltholmsgatan. Åtgärderna planeras finansieras av de investeringsmedel som avsätts för åtgärder i befintlig trafikmiljö.

Västtrafik ser inte potential för kompletterande buss- och båttrafik från Saltholmen till andra mål i staden, både utifrån resandeunderlag och kapacitet i trafiksystemet. Arbete pågår inom ramen för Älvutredningen och Västtrafik planerar att genomföra en potentialstudie för båttrafiken.

Trafikkontoret kommer under sommaren 2021 att trafikera sträckan Hinsholmen-Saltholmen med Flexlinjebussar. Kostnaden för två månaders trafikering uppgår till 310 000 kronor.

Göteborgs Stads Parkering AB har tillsett en utbyggnad av cykel- och MC-parkering för boende i Södra skärgården.

Bedömning ur ekologisk dimension

Om trafiksäkerheten ökar för gående och cyklister är det möjligt att andelen hållbara resor ökar till och från området.

Säkra och väderskyddade cykelparkeringar vid Saltholmens terminal ökar attraktiviteten för cyklandet och bidrar till förre motoriserade resor.

Parkeringssituationen i anslutning till Saltholmen är ansträngd. Den busslinje som kommer att trafikera sträckan mellan parkeringen vid Hinsholmen och Saltholmens färjeterminal kommer att leda till ökad busstrafik på sträckan med tillkommande utsläpp. Göteborgs Stads Parkering AB och trafikkontoret kommer gemensamt att arbeta med information och kommunikation så att bilister väljer parkeringen vid Hinsholmen direkt istället för att söka parkeringsplats i närheten av färjeterminalen, där samtliga besöksparkeringar, är borttagna för att minska söktrafik på Saltholmsgatan ut till färjeterminalen.

Bedömning ur social dimension

Om trafiksäkerheten ökar förbättras barns möjligheter att på egen hand röra sig i sin närmiljö.

Med förbättrad trafiksäkerhet och framkomlighet för oskyddade trafikanter kan fler som inte har möjlighet eller vill köra bil få ökade möjligheter att ta sig ut till färjeläget. Likaså kan trafiksäkra och tillgänglighetsanpassade gångpassager förbättra möjligheten för personer med funktionsvariationer att röra sig i och kring Saltholmen/Långe drag.

Bilagor

1. Protokollsutdrag KF 2019-09-12 §22
2. Göteborgs Stads inspel till Trafikplan 2022

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-12 att ge trafiknämnden i uppdrag att:

- förbättra trafiksäkerheten på Saltholmsgatan, att tillsammans med Västtrafik utreda möjlighet till kompletterande busstrafik till andra mål i staden, sommartrafik mellan Hinsholmen och Saltholmen, fler båtförbindelser till Stenpiren och att skapa en säker och väderskyddad cykelparkering vid Saltholmens terminal,
- kompletterande busstrafik och fler båtförbindelser ska bland annat omfatta möjligheter för fler turer med båtlinjen mellan Stenpiren och Södra Skärgården via Saltholmen, fler avgångar med Ö-snabben till och från Gustav Adolfs torg under sommarmånaderna, samt möjligheterna att förlänga Älvsnabbens sträckning ut till Saltholmen med förslag på lämpliga angoringsplatser längs vägen.

Trafikkontoret återkommer i ärendet till trafiknämnden med förslag till beslut om att föreslå kommunfullmäktige att förklara uppdragen fullgjorda.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund till ärendet

Ärendet är en del av arbetet med trafik- och parkeringssituationen på Saltholmen/Långedrag med ursprung i kommunfullmäktige, och har pågått sedan 2016 genom uppdrag och följduppdrag till flera av stadens förvaltningar och bolag. Nedan följer en redogörelse över de beslut som haft direkt påverkan på trafikkontorets arbete.

Kommunfullmäktige gav i maj 2016 kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur parkeringssituationen kan förbättras och utökas på Saltholmen/Långedrag (KF 2016-05-12: §8). Stadsledningskontoret återrapporterade i december 2017 ett tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som delvis återremitterades med uppdrag att bland annat tydligare beskriva konsekvenserna av att omvandla fler besöksplatser till parkering för boende och verksamma på öarna. Kommunfullmäktige gav i april 2018 ett antal uppdrag till trafiknämnden, Göteborgs Stads Parkerings AB och Grefab AB (KF 2018-04-26: §24).

Trafiknämnden gavs följande uppdrag:

- Trafiknämnden får i uppdrag att utreda möjligheten att etablera ett låncykelsystem i området.
- Trafiknämnden får i uppdrag att verka för utökad bilpool på Saltholmen.
- Trafiknämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av trafiksäkerheten i området.

Trafiknämnden återrapporterade följande:

Låncykelsystem

Trafiknämnden avstyrker att det etableras ett låncykelsystem i området Saltholmen/Långedrag med hänvisning till redan genomförda utredningar.

Trafiknämnden förklarade uppdraget fullgjort och översände till kommunfullmäktige som trafiknämndens eget yttrande (TN 2019-03-21: §90).

Utökad bilpool

Trafikkontoret kartlade förutsättningar och rådande situation för bilpooler på Saltholmen och konstaterade att det enligt nuvarande lagstiftning inte finns möjlighet att reservera parkeringsplatser för bilpooler/fordonspooler på gatumark. Trafiknämnden förklarade uppdraget fullgjort och översände till kommunfullmäktige som trafiknämndens eget yttrande (TN 2019-03-21: §91).

Trafiksäkerhet

Trafikkontoret bedömde att det fanns åtgärder som kunde göras på kort respektive lång sikt för att förbättra trafiksäkerheten på Saltholmsgatan. Trafiknämnden förklarade uppdraget fullgjort och översände till kommunfullmäktige som trafiknämndens eget yttrande (TN 2019-03-21: §92).

Nytt uppdrag 2019

Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-12 (KF 2019-09-12: §22) att ge följduppdrag till flera förvaltningar och bolag avseende frågan om trafik- och parkeringssituationen på Saltholmen/Långedrag. Trafikkontorets uppdrag återfinns under rubriken Ärendet.

Förvaltningens bedömning

Trafikkontoret har arbetat med uppdraget i samverkan med Göteborgs Stads parkering AB (Parkeringsbolaget) och Västtrafik AB. Avstämning har också skett med stadsbyggnadskontoret.

Nedan redogörs för trafikkontorets arbete med uppdragets olika delar.

Förbättra trafiksäkerheten på Saltholmsgatan

Trafiksäkerheten i Saltholmen/Långedrag

Trafiksituationen i Saltholmen/Långedrag är varierande beroende på tidpunkt under dagen samt årstid. Större delen av trafikflödet går längs med Saltholmsgatan vilken leder hela vägen ut till färjeterminalen. Ytan är begränsad och det är många trafikslag som samsas om utrymmet.

Flertalet av bostadsgatorna i Långedrag stödjer utformningen för rekommenderad 30 km/tim. För att skapa en god efterlevnad har en del av gatorna utformats med hastighetsdämpande åtgärder vilka i sin tur säkrar en låg hastighet.

Sammanfattningsvis är trafiksäkerheten i området god, men det finns ett antal platser, främst längs med Saltholmsgatan som behöver förbättras och ses över.

Trafikkontorets vidare arbete med trafiksäkerheten i Saltholmen/Långedrag

I dagsläget pågår en utredning kring de mindre kortsiktiga åtgärder som togs fram i samband med trafiknämndens uppdrag att genomföra en översyn av trafiksäkerheten i området Saltholmen/Långedrag (Kommunfullmäktige 2018-04-26, §24).

Utredningen innefattar en mer ingående och platsspecifik analys av de svagheter som tidigare identifierats. Slutresultatet kommer generera ett antal förbättringsförslag (trafikförslag) på utvalda platser längs med Saltholmsgatan. Samtliga åtgärder har som mål att förbättra tryggheten och trafiksäkerheten längs gatan med huvudfokus på oskyddade trafikanter.

Aktuella förslag på åtgärder är ombyggnation och förtydligande av befintliga gång- och cykelpassager samt tydliggörande av vägvisning och vägmarkering för att förbättra orienterbarheten och skapa kontinuitet längs med befintligt gång- och cykelstråk.

Arbetet med att ta fram trafikförslag för samtliga förbättringsåtgärder kommer att fortgå under våren 2021. Åtgärdsförslagen kommer, beroende på omfattning, utrymme och kostnad, att arbetas in i befintlig investeringsplanering. Som tidigast kommer åtgärderna att kunna byggas under hösten 2021 med fortsatt byggnation under 2022.

Urvalet av åtgärdsförslag är, förutom möjligheten till utrymme i befintlig investeringsplan, även beroende av pågående genomförandestudie gällande utbyggnad av pendelcykelbana till och från Saltholmen. Då några av platserna som identifierats vid pågående utredning av trafiksäkerheten längs med Saltholmsgatan täcks inom pendelcykelbanans sträckning, kommer dessa behov tas om hand vid pendelcykelbanans framtida ombyggnation.

Att tillsammans med Västtrafik utreda möjlighet till kompletterande busstrafik till andra mål i staden, sommartrafik mellan Hinsholmen och Saltholmen och fler båtförbindelser till Stenpiren

I juni 2020 behandlade trafiknämnden stadens inspel till Västtrafiks trafikplan för 2022. Under hösten 2020 har Västtrafik haft dialogmöten kring kollektivtrafikens utveckling med trafikkontoret och representanter från respektive stadsdelsförvaltning. Dialogen har utgått ifrån stadens inspel till trafikplan 2022. Efter dialogmötena har trafikkontoret fått en skriftlig återkoppling från Västtrafik. I återkopplingen besvarar Västtrafik de synpunkter och önskemål som trafikkontoret har lyft i sitt inspel.

Inspel till Västtrafiks trafikplan

Trafikkontoret tar årligen fram ett inspel till Västtrafiks trafikplan. I inspelet samlar trafikkontoret synpunkter och önskemål från stadens förvaltningar. Inspelet utgår från Göteborgs Stads trafikstrategi och övriga styrande dokument rörande kollektivtrafik samt från kommunfullmäktiges specifika mål för trafiknämnden. I stadens inspel till Västtrafiks trafikplan lyfte trafikkontoret kommunfullmäktiges uppdrag till trafiknämnden rörande kollektivtrafik till och från Saltholmen och att kontoret önskade en dialog om dessa åtgärder inom ramen för trafikplan 2022. Stadens inspel till trafikplan 2022 behandlades av trafiknämnden på dess sammanträde den 2020-06-18, se bilaga 2.

Arbetet med sommartrafik mellan Saltholmen och Hinsholmen har skett genom dialog med Västtrafik och internt på trafikkontoret och redovisas sist i detta avsnitt.

Dialog med Västtrafik

Kompletterande busstrafik från Saltholmen till andra mål i staden
Trafikkontoret lyfte i stadens inspel till trafikplan 2022 att kontoret önskade dialog med Västtrafik rörande kompletterande busstrafik från Saltholmen till andra mål i staden.

Västtrafiks återkoppling till trafikkontorets inspel

- Enligt befintligt arbetspendlingsmönster finns inte någon potential i att köra direkt till andra målpunkter än till centrala Göteborg då fordon som används behöver komma upp i en viss fyllnadsgrad.
- Frölunda torg en viktig mål-och bytespunkt som pekas ut i målbild Koll 2035 och som också blir den närmsta för boende i södra skärgården. Dit kan det finnas intresse att ta sig av andra skäl än just arbetspendling. Det finns potential i att på

längre sikt se över en snabbare förbindelse mellan Frölunda torg och Saltholmen. Det går inte i dagsläget att lova att en sådan förbindelse kommer vara i form av en direktförbindelse men att korta restiden behöver vara ett tydligt mål för kommande kollektivtrafikplanering.

- Opaltorget är inte utpekad i målbild Koll2035, det får anses rimligt att göra ett byte från Frölunda torg som har frekvent trafik till och från Opaltorget, även i en framtid.

Fler båtförbindelser till Stenpiren

Trafikkontoret lyfte i stadens inspel till trafikplan 2022 att kontoret önskade dialog med Västtrafik rörande fler båtförbindelser till Stenpiren. I dialogen med Västtrafik har trafikkontoret undersökt möjligheten till:

- ökad trafikering på sträckan efter corona-pandemin.
- om det finns båtar att tillgå för utökad trafikering.
- vad ett tillköp av ytterligare båttrafik mellan Stenpiren och Saltholmen skulle kosta staden.

Västtrafiks återkoppling till trafikkontorets inspel

- På kort sikt är det inte aktuellt med utökning på linjen med hänvisning till ansträngt ekonomiskt läge. Västtrafik ser dock ett behov av att genomlysa samtliga trafikslag i stråket Saltholmen – centrala Göteborg för att hitta hållbara lösningar för befintliga och nya kunder.
- Västtrafik ser behov av att göra en potentialanalys av båttrafiken i södra skärgården som förhoppningsvis kan startas upp under 2021. Staden kommer hållas informerad via det årliga trafikplanarbetet och få möjlighet att ge inspel via dialogprocessen kopplat till trafikplanen.
- Kostnadsuppskattning för tillköp:
 - Ca 1 750 000 kr/år om trafiken ryms inom befintlig flotta.
 - Ca 3 900 000 kr/år om trafiken inte ryms inom befintlig flotta
 - Den planerade potentialanalys väntas visa på huruvida trafiken ryms inom befintlig flotta eller inte.

Fler avgångar med linje 114, Ö-snabben mellan Saltholmen och Gustav Adolfs Torg under sommarmånaderna

Trafikkontoret lyfte i stadens inspel till trafikplan 2022 att önskade en dialog med Västtrafik rörande linjen 114, Ö-snabbens, trafikering på sommarmånaderna.

Västtrafiks återkoppling till trafikkontorets inspel

- Det är under varma sommardagar trångt i kollektivtrafiken till Saltholmen. Västtrafik använder spårvagnslinje 9 som planerad förstärkning till linje 11 för trafikering till Saltholmen. Planeringen för att förlänga linje 9 sker varje vecka med trafikföretaget för att analysera förstärkningsbehovet, där vädret är en viktig parameter som bevakas.
- Linje 114 trafikerar i dag Saltholmen – centrala Göteborg under morgonen och omvänt på eftermiddagen för att möjliggöra arbetspendling. Linjen är inte en stomlinje och därför inte prioriterad för trafik i det centrala vägsnittet där bristande kapacitet i infrastrukturen kräver att Västtrafik prioriterar bland linjer och trafikslag.

- Västtrafik ser att en lösning på sikt istället är längre spårvagnståg för att skapa mer kapacitet. Att ha linje 114 i fler tidsfönster skulle innebära ökade kostnader, något som på kort sikt inte är aktuellt.

Förlängning av Älvsnabbens sträckning ut till Saltholmen med förslag på lämpliga angöringsplatser längs vägen

Trafikkontoret lyfte i stadens inspel till trafikplan 2022 att önskade en dialog med Västtrafik rörande Älvsnabbens sträckning ut till Saltholmen och lämpliga angöringsplatser längs vägen.

Angöringsplatser som trafikkontoret har tittat på är Nya Varvet, som utgör en målpunkt i och med att det där finns 2500 arbetsplatser, och Tångudden, där gatorna är smala och där det därför är svårt att trafikförsörja med buss. Även Stadsbyggnadskontoret har, inom ramen för översiktsplansarbetet tittat på ovan platser liksom Arendal men kommit fram till att ingen av dessa platser är lämpliga som angöringsplatser. Nya Varvet och Tångudden har endast liten dagbefolkning inom gångavstånd och har sämre koppling till god kollektivtrafik. Arendal bedöms inte lämplig som angöringsplats för skärgårdstrafiken då hamnens funktion med tyngre gods inte är lämpligt att kombinera med omfattande persontrafik.

Trafikkontoret har, i det här arbetet, inte tittat vidare på angöringsplatser öster om Älvsborgsbron då detta område omfattas av Älvutredningen som är en till målbild Koll2035 kompletterande utredning som genomförs i samarbete mellan trafikkontoret och Västtrafik. Utredningen ska bidra till större kunskap om vilka älvförbindelser som skapar bäst förutsättningar för ett hållbart resande och målet är att båda parter ska ha ett gemensamt förslag till var bytespunkter och förbindelser bör ligga utmed älven.

Västtrafiks återkoppling till trafikkontorets inspel

Västtrafik saknar riktlinjer och har inte någon övergripande strategi för båttrafik. Detta avses tas fram på sikt.

I samband med framtagandet av den gemensamma Älvutredningen får både staden och Västtrafik en bättre uppfattning om hur älven kan nyttjas med nya platser för angöring som har hög potential inom det centrala älvsnittet. Fler utredningar behöver dock göras för att förstå mer om hur skärgården med hjälp av både nya såväl som befintliga angöringspunkter kan trafikeras.

Det behövs ett helhetsperspektiv innan man kan ta beslut om vilka eventuellt tillkommande angöringsplatser som kan vara aktuella. Ett sådant behov behöver spelas in och prioriteras bland andra utredningsbehov kopplat till kollektivtrafiken, en sådan prioritering sker inom arbetet med handlingsplanen kopplat till Målbild koll2035.

Sommartrafik mellan Hinsholmen och Saltholmen

Trafik- och parkeringssituationen vid Saltholmen är på sommardagar ofta ansträngd och Parkeringsbolaget har under 2020 omvandlat besöksparkeringar på Saltholmen till tillståndsparkering för boende i södra skärgården. För att tillskapa fler parkeringsplatser i närområdet används en yta på Hinsholmen, som under vintern utgör uppställningsplats för småbåtar, som parkeringsyta. Parkeringsytan på Hinsholmen befinner sig cirka 2,5 km från Saltholmens färjeterminal. Trafikkontoret fick därför i uppdrag att tillse sommartrafik mellan Hinsholmen och Saltholmen.

Trafikkontoret inhämtade, i arbetet med uppdraget från kommunfullmäktige 2018 (KF 2018-04-26: §24) kostnadsförslag från Västtrafik och för användning av Flexlinjebussar från avdelning Serviceresor på trafikkontoret. I det beslutsunderlag som Stadsledningskontoret tog fram inför återrapportering av uppdraget ovan bedömdes användandet av Flexlinjebussar att föredra baserat på kostnad för trafikering och eventuellt markarbete för hållplatsläge samt tillräckligt utifrån kapacitet. Trafikkontoret har vidare undersökt möjligheterna till trafikering med såväl flexlinjebuss som med Västtrafik.

Västtrafik anser att ett tillköp av busstrafik mellan Hinsholmen och Saltholmen inte bör gå genom Västtrafik då trafikeringen inte överensstämmer med trafikförsörjningsprogrammet och det övergripande målet att öka andelen hållbara resor. Detta är en förutsättning för Västtrafik att erbjuda tillköp av kollektivtrafik. Västtrafik ser också en risk att trafikering med parallell busstrafik vid befintlig spårvagn kan ha en negativ systempåverkan och att en buss från parkeringen på Hinsholmen primärt hjälper personer som har tillgång till bil och behöver bli av med den innan Saltholmen istället för att utgöra en del av det allmänna kollektivtrafiknätet.

Flexlinjebussen kan, under gällande restriktioner till följd av corona-pandemin, endast nyttjas av sex passagerare. Begränsningen i antalet passagerare kan leda till frustration hos de som vill nyttja bussen men innebär också att det inte samlas många personer och flera sällskap i ett stängt utrymme.

Kostnaden uppgår till cirka 310 00 kronor.

Datum?	2021-06-21 – 2021-08-15	
Tid?	08.00-18.00	
Antal bussar?	En buss	08.00-10.00 11.00-12.00 14.00-15.00 16.00-18.00 Totalt sex timmar
	Två bussar	10.00-11.00 12.00-14.00 15.00-16.00 Totalt 4 timmar
Maxantal resande?	Sex passagerare	

Trafikkontoret kommer under sommaren 2021 att trafikera sträckan Hinsholmen-Saltholmen med Flexlinjens bussar och därefter, med hänsyn tagen till rådande omständigheter, att utvärdera trafikeringen.

Skapa en säker och väderskyddad cykelparkering vid Saltholmens terminal

Trafikkontoret har fört samtal med Göteborgs Stads Parkering AB (P-bolaget) inom ramen för uppdraget. P-bolaget bygger säker och väderskyddad parkering vid Saltholmens terminal i den tidigare vagnhallen. Garaget kommer att ha platser för cykel och MC och anläggningar kommer att ha kameraövervakning, passersystem, automatiska

dörrar, reparationsställ och pump för cykel. Det kommer också att finnas cykelparkering med en låsbar box för elladdning. Det kommer att finnas platser för 56 cyklar och 30 motorcyklar i parkeringsgaraget.

Platser i garaget är prioriterade för boende i södra skärgården. Priserna kommer att vara:

- MC-parkering. Pris: 140 kr/månaden inklusive moms
- Cykelparkering. Pris: 70 kr/månaden inklusive moms
- Cykelparkering med en låsbar box för elladdning. Pris: 110 kr/månaden inklusive moms

Cykelparkeringsgaraget kommer att öppna 1 april 2021 och intresset för att nyttja platserna har varit stort. P-bolaget meddelade den 9 mars 2021 att närmare 40 kunder har anmält intresse för plats för cykelparkering och 43 kunder har anmält intresse för plats för MC.

Kerstin Elias

Kristina Lindfors

Avdelningschef

Trafikdirektör